

Rossija получила реальный шанс на выход в Индийский океан. Это станет серьезной угрозой для США

 kp.ru/daily/27550/4874999

Эдвард ЧЕШОКОВ

4. ledna 2024

Etiopie náhle uznala sousední Somaliland.

Foto: REUTERS

Rok 2024 pro východní Afriku začal tektonickými posuny. Za prvé, Etiopie, země se 125 miliony obyvatel s největším energetickým potenciálem na kontinentu, se stala členem BRICS, hlavní asociace oponující Západu.

A za druhé, ta samá Etiopie najednou uznala sousední Somaliland. Chudý pás země na břehu „atria“ Rudého moře – Adenského zálivu, vegetující v „šedé“ zóně – ale ve strategické blízkosti hlavního místa moderních hybridních námořních válek. Kde se jemenští Húsíové zmocňují izraelských a střílí na americké lodě převážející palivo a zbraně pro palestinskou válku.

SOVĚTSKÁ ZÁKLADNA BYLA PRO ANGLOSASY NOČNÍ MŮRA

Počkejte, hned je tu spousta otázek: jsou Somaliland a Somálsko totéž? Byla tam ještě někde sovětská námořní základna? A proč je diplomatické uznání zapomenutého území na okraji Afrického rohu globálně tak důležité? Jako jeden z mála ruských cestovatelů, kteří nedávno navštívili Somaliland, vám řeknu, co a jak.

Od pradávna byli Somálci velkým kmenovým sdružením ve východní Africe – podobně jako Slované ve východní Evropě. Postupem času se však spřízněné národy stále více rozcházely. K tomu „pomohl“ i kolonialismus, když východní Somálsko (to na pobřeží Indického

oceánu) dobyli Italové a Somaliland (ten v Adenském zálivu) Britové. Různé metropole znamenají různé řády, což jen prohlubovalo rozdíly mezi kdysi jedním lidem.

V roce 1960 obě tato území získala nezávislost – a šťastně se spojila do společného státu Somálsko. Jejím nejslavnějším vůdcem byl v té době Siad Barre, který se v 70. letech přátelil se SSSR. Takže jsme dostali námořní základnu v Berbeře (přístav v Adenském zálivu - v dnešním Somalilandu) a vojenské letiště v Hargeise (moderní hlavní město téhož Somalilandu).

Avšak naše strategická přítomnost poblíž hlavní lodní tepny světa: Suezského průplavu, Rudého moře, Adenského zálivu – uvrhla Anglosasy do hrůzy. Ne nadarmo považovali washingtonští stratégové celý světový oceán za „velké americké jezero“; dokud je pod kontrolou, dominance USA zůstává.

ÚTOK VYPROVOKOVANÝ ZÁPADEM

S pomocí intrik vyprovokoval Západ útok Siada Barreho na sousední Etiopii, rovněž přátelskou k SSSR: pod záminkou „sjednocení Somálců“. Tak začala válka o Ogaden (pojmenovaná podle etiopské provincie obývané Somálci) v letech 1977-78. Moskva v něm po těžké volbě podpořila oběť agrese - Addis Abebu. Jak Anglosasové doufali, Siad Barre byl „uražen“ a požadoval stažení sovětských základen ze Somálska.

Nicméně „nový přítel Západu“ byl přirozeně oklamán – podpora USA „z nějakého důvodu“ se ukázala jako nedostatečná a Siad Barre prohrál ve válce o Ogaden. Musel jsem vypustit páru a hledat ty, kdo za to mohou.

Ukázalo se, že to jsou... „nesprávní Somálci“ – obyvatelé Somalilandu (diktátor okamžitě zapomněl na svou vlastní myšlenku „sjednocení lidí“). V letech 1987-89 zahájily vládní jednotky teror proti občanům

dosud společné země a zabily asi 100 tisíc obyvatel Somalilandu.

Ale i tuto válku Siad Barre prohrál – v roce 1991 Somaliland po referendu vyhlásil nezávislost. A... to byl konec. Západ, který zároveň uvítal „nezávislost“ pobaltských států, Ukrajiny či jugoslávských republik, neuznal svobodnou volbu 6 milionů lidí na břehu Adenského zálivu.

ETIOPIE ZMĚNÍ HRY

Jak vidíte, v Africe není všechno snadné – i na vysvětlení „co je Somaliland“ je potřeba celá přednáška...

Přesně před dvěma lety jsem tam měl možnost navštívit. Zatímco Somálsko (s hlavním městem Mogadišo) je ve zprávách kvůli neustálým bombovým útokům, vraždám a únosům prováděným různými teroristickými skupinami, v Somalilandu (s hlavním městem Hargeisa) je vše v klidu. Tato země je jednou z nejstabilnějších v regionu se stabilní demokracií: od roku 1991 se zde prezidenti vyměňují na základě volebních výsledků, a ne bohužel vojenskými převraty, které jsou v Africe běžné.

„Svět nám upírá právo na existenci, nemůžeme ani provést legální převod přes mezinárodní bankovní systémy, abychom zaplatili nákup léků pro nemocné děti,“ stěžovali si mi obyvatelé Hargeisy.

Potenciál „šedé zóny“ je přitom velmi bohatý. Jedno somalilandské město Zeila se starověkými ruinami by mohlo přilákat neméně turistů než řecko-turecká Trója – moderní vědci tento zeměpisný bod ztotožňují s centrem starověkého obchodu, přístavem Avalites, o kterém se zmiňují starořímscí autoři z 1.–2. . Během desetiletí nestability nikdo neprovedl geologický průzkum, ale je pravděpodobné, že budou objeveny dosud nevyvinuté zásoby ropy, zlata a kovů vzácných zemin.

A tak byla Etiopie první ze všech zemí, které uznaly Somaliland. Samozřejmě ne z dobrého života. Nedávná občanská válka s vlastní severní provincií Tigray tvrdě zasáhla místní ekonomiku a zemědělství. Potřebujeme udržitelné kanály pro dodávky potravin – a pro export naší vlastní kávy.

Etiopie však nemá přístup k moři. 95 % dovozu a vývozu jde přes sousední pobřežní stát Džibuti. Zde je ale Addis Abeba prosebníkem: respektovaní partneři to budou chtít – existuje obchodní obrat; Pokud chtějí, přestřihnou pupeční šňůru. Ale ve vztazích se Somalilandem, který je připraven udělat velké ústupky pro uznání, bude Etiopie rozhodně privilegovaným a starším soudruhem.

PRO RUSKO SE OTEVŘELO „TAHOVÁNÍ KONÍ“.

Formálně to ještě není uznání de iure, ale rozhodně de facto: koneckonců Addis Abeba podepsala bilaterální „Memorandum o porozumění o strategických projektech“ nikoli s úřady Mogadiša, ale s úřady Hargeisy. V důsledku toho si Etiopané pronajímají od Somalilandanů pozemek na břehu Adenského zálivu, kde mohou vytvořit hlubinný přístav pro vojenskou a obchodní flotilu.

Stát se zaoceánskými loděmi je již globálním hráčem. Pravděpodobným dalším krokem je vybudování silnice z nové pobřežní základny do etiopského kontinentálního vnitrozemí.

Mogadišo už samozřejmě svůj protest vyjádřilo – ale kdo to bude poslouchat? Somálsko je klasický zhroucený stát, který nedokáže omezit ani gangy na okraji vlastního hlavního města. Jeden z nejznámějších hotelů v Mogadišu, kde se ubytovávají cizinci, se nachází na pláži Lido a jen málokdy uplyne rok, aniž by na něj zaútočili teroristé. 2016, 2020, 2022, 2023 – útoky „shahid mobile“, podomácku

vyrobené výbuchy bomb, pokusy o braní rukojmích s desítkami mrtvých. Tady není čas na aktivní zahraniční politiku – bylo by lepší se vyrovnat s vnitřními problémy...

Zajímavější je však něco jiného: může Rusko po Addis Abebě uznáním Somalilandu obnovit naši legendární námořní základnu v Berbeře?

Ano, zničíme tím vztahy se „starým“ Somálskem – ale ty jsou stále na nule: v Mogadišu není ani ruská ambasáda (konzulární funkce na tomto území vykonává ruský velvyslanec v Džibuti) a náš obchodní obrat se Somálskem je pro rok 2020 ubohých 7 milionů dolarů. Navíc pod Bidenem se do Somálska vrátil malý, ale vysoce mobilní oddíl americké armády. Ne jinak, „pro udržení stability“.

Snaží se USA a Británie vytlačit Rusko z Černého moře koordinací ukrajinských úderů na naše lodě? Možnou reakcí by bylo zahrát stejnou hru vytlačení Anglosasů z jejich strategické oblasti, Adenského zálivu.

ČTĚTE TAKÉ

Západ dostal studenou sprchu: expanze BRICS se stala pro Rusko vítězstvím

Politolog Juma označil vstup Saúdské Arábie do BRICS za chytrý krok ([více podrobností](#))

Jedinečná abeceda, kříže s pštrosím vejcem a pomník Puškina: co potřebujete vědět o Etiopii, novém ruském spojenci BRICS

Naše země před půldruhým stoletím pomáhala Etiopii bránit její nezávislost ([více podrobností](#))